

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ES A MEGYEI GAZDASÁGI-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Szécsenyi-utca, (csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Nyilvtéri cikkek garmondsora után 30 kr. fizetendő.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAPON.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt,
— évnegyedre 1 frt 50 kr

Községeknek, egész évre előfizetve 5 frt.

Hirdetési díjak:

egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja
50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.

Boldog új évet!

Boldog új évet!

E szavak hangzanak el az új év első napjaiban milliók ajkairól; e szavakkal üdvözik egymást hagyományosan szegény és gazdag.

Ha ez a jó kívánság nemcsak elhangzó frázis, hanem őszinte jó indulatból származik, ha minden ember egymásnak jót kíván, egymással jót is cselekszik, akkor előttünk áll az új testamentom szeretet tana egész magasztosságában.

Az emberi természetben rejlik a törekvés vágy és ettől áthatva, a jelennel soha sem elégszik meg, mindig jobbat kíván, a boldog megelégedés kevésnek van megadva.

Ezzel a számmal lapunk a 13-ik évfolyamát fejezi be és felhívjuk az olvasóközönség figyelmét a 14-ik évfolyamra.

Hogy mennyire volt képes e lap az olvasóközönség igényeinek megfelelni, azt az olvasó tudja elbírálni, mi csak konstatáljuk, hogy egy hivatalos lap, mely különben társadalmi is, sokféle igénynek kell, hogy hódoljon.

Azt a közéletet fenntartani, mely egy érdeket sem sért, rendkívül nehéz, s hogy azt annyira, a mennyire fenntartani sikerült, arra egyetlen bizonyíték a lapnak 13 éves multja.

Lapunk jellege marad az, a mi volt. A hivatalos része hozni fogja mindazon kormányrendeleteket és hivatalos intézkedéseket, melyeket minden adózó honpolgárnak saját jól felfogott érdekében ismerni kell.

Többi részében minden társadalmi és kulturális mozgalomról, mely hazánkat és

főleg megyénket érdekli, kimerítő tudósítást fog hozni.

Ennyi az egész programmunk, s ha ennek megfelelni képesek leszünk, akkor bizonyára jó ügyt szolgálunk.

Felhívjuk az olvasóközönség figyelmét a „Szolnok-Doboka” 14-ik évfolyamára.

Boldog új évet!

A közigazgatási bizottság üléséről.

Vármegyénk közigazgatási bizottságának a hó 16-án d. u. tartott rendes havi ülésén báró Bánffy Dezső főispánomlga elnökle alatt, a bizottsági tagok közül jelen voltak: gr. Wass Béla, Simon Kálmán, Bokros Lajos, Róth Pál és Retegi Sándor.

Elsőnek — mint endesen — Bándi György aljegyző referált, felolván az ülésen kívül elintézt ügydarabokról szóló elnöki jelentéseket s ezek tudásul vétele után a többiek közt egy pár érdekes cselédügyet adott elő. — L. M. birtokos egyik cselédjét felmondá nélkül, rossz magaviselet és engedetlenség miatt elbocsátotta. A cseléd panasza folytán a járási szolgabíró a gazdát a felmondási időre eső bér megfizetésére kötelezte. A másodfokú hatóság a határozatot megváltoztatta s a cselédnek a szolgálta év hátralévő részére járó egész bért megítélt. A közigazgatási bizottság felelősségét folytán az ügyet tárgyalás alá véve, Bokros Lajos, Róth Pál és Voith Gergely hozzászólása után mindkét határozatot feloldotta és a cselédet támasztott gényével elutasította, mert a tárgyalási iratokba oly tényeket látott megállapítva, melyek miatt a gazda cselédjét azonnal, — felmondás nélkül, — törvényszerűen elbocsáthatta. — Bándi György olvasta fel dr.

Gajzágó László tiszti főorvos havi jelentését is, mely szerint a közegészségi állapot, — a némely helyen járványosan fellépett, de már szűnőben levő betegségek leszámításával — elég kedvező volt.

Br. Diószegi Géza főjegyző Bárány Lukács bizottsági tagnak a mai ülésről történt elmaradását igazoló jelentését tudomásvételre ajánlván, a Deés városi rendőr-főkapitány felelősségét adta elő, az alispánnak azon végzése ellen, hogy egy rendreutastó alispáni határozat visszautasítása miatt a főkapitány ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el. — A tárgyiratok felolvasatván, Bokros Lajos bizottsági tag kijelenti, hogy megbotránkossággal hallgatta végig a főkapitány által használt kifejezéseket s javasolja, hogy a felelősség iránti tisztelet és hivatalos függelmeg sértése miatt elrendelt fegyelmi vizsgálat a felelősség elutasítása mellett folyamatba tétessék. Javaslátát határozattá emelték.

Ezután Placintár Ödön aljegyző katonai ügyeket adott elő. Bruszt Ignác kir. ügyész a börtön-vizsgáló bizottság jelentését olvasta fel, mely szerint a fogház-helyiségek túltömve lévén, felirat intéztetik a kir. igazságügyminiszterhez, hogy az elítélt rabok elszállíttatása iránt intézkedni méltóztassék.

Voith Gergely közigazdasági előadó a gyűmölcsészeti vándortanító évi jelentését, Ince Kálmán kir. főmérnök utunka ügyeket adott elő. Halász Ferencz kir. tanfelügyelő a többiek közt bejelenti, hogy a rettegi áll. elemi iskolába járó gör. kath. felekezeti tanulók az illető pap makacskodása miatt vallásoktatásban nem részesülnek. Az egyházi főhatóság szigorú intézkedésre kéri fel s ennek sikertelensége esetén a vallás és közoktatási miniszterhez tesznek előterjesztést.

Pál István kir. adófelügyelő előadása ren-

A „Szolnok-Doboka” tárczája.**A hazaszeretet a népek kulturáltságában.**

Felolvasta Józsa János a deési tanítói főiskola deczember 1-én tartott gyűlésén.

IV.

A keleti — sémi — népek örökségét a görögök vették át, a ki ama népek anyagias irányu kulturájának azt a sajátosságos, egyetemes, az ész és szív összes erejét igénybevevő irányt adtak, mely e népet s alkotásait klasszikussá teszi.

Görögországnak geográfiai helyzete is igen előnyös; Kis-Ázsiával a természet elválaszthatatlanul összekötötte; ott van a sok sziget, melyek mintegy hidul szolgálnak; általán úgy szellemi, mint anyagi közlekedése könnyű volt. Földjének alakulása is olyan, hogy az egész országot kis országokra osztotta; lehetetlen volt ott oly nagy birodalom alapítása, mint Ázsiában, mert a hegyláncok megvédték a kis országokat az összpontosítástól. Minden terület népe önálló, külön kis életet folytatott. De másfelől, a mily elzárkózottságot hoztak létre a hegyláncok, ép oly tárt kaput nyit a tenger; a közlekedés nagy, s ha olykor vihar van, mindig található egy-egy öböl, hová a hajók meneküljenek. Éghajlata kellemes; földjén megterem minden jó, s kellő munkát kívánván, népe nem puhulhat el, mint a forró éghajlat alatt. E szép kis országon valóban szívvel-lélekkel csüngött is a görög nép; szerette hazáját, forrón, lángolón; szerette, mint a jó gyermek kedves szülőjét szeretheti. Hogy mily egyszerű

eredményeket képes fölmutatni az igaz, a valódi hazaszeretet, megmutatták a görögök a perzsák ellen folytatott védőcsatákban; ez óriási harcokban ragyogott a görög hazaszeretete a legfényesebben, s tünt ki általán a hazaszeretet nagyszerű, dicső hatása: mit az itt nyilvánuló hazaszeretet mentette meg a kultúra összes eddigi vívmányait az emberiség számára. S ki ne tudná, hogy a győzelmes perzsaháruk után következett el a görög műveltség nyikora is? a mely ama háborúkban is legkiválóbb szerepet játszott, Athénben érte el tetőpontját. Hazaszeretet egyetlen ókori népnél sem nyilvánult ily magas fokúban; de a kultúra oly magasfokára sem emelkedett egyetlen ókori nép sem mint a görög. S hogy a görögök hazaszeretete önző sem volt, mint a többi ókori kultúránké, kitűnik abból, hogy a görögök civilizációjuk az összes nép közkincsévé tették; keleten ez is káosztokhoz volt kötve. Másfelől, míg kelen az uralkodók despotizmusa ólomsúlylyal nehezedett a népre, addig a görög olyan kormányzatot teremtett, mely még ma is boldogítja az emberiséget: érttem az alkotmányos kormányzatot. A szellem világlátását alapítá meg e nép mely előtt még a világhódító Róma is meghajlt. Szólunk hát valamit Rómáról.

Róma az itáliai népek meghódítása után Itálián kívül is hódítani kezdte; s hódításai eredménye egy óriási birodalom, mely mintegy 120 millió lelket számlált. A birodalom külalakja Ázsiára emlékeztet, belső szerkezete azonban lényegesen különbözik a keleti országoktól. A görög nép eszménye a szép volt, még a szép

testet is érdemnek tartották; ellenben a rómaiak eszménye a hasznos, a gyakorlati; földmívelés, államkormányzat és háboru a főfoglalkozásuk; épen azért a szivtelen önzés, hideg számítás, más népek jogainak gyakran durva megvetése, s telhetetlen uralomvágy jellemzik a római népet. — Ezért mondják némelyek, hogy a rómaiak csak rabolni tudtak, de igazi műérzékkel nem sajátítottak el; nyelvük is csak közlője volt a görög műveltségnek. Olyan igazi szabadsága sem volt a római népnek, mint a görögnek; de nem is volt a rómaiaknál a szó valódi értelmében vett hazaszeretet, vélik némelyek; annak helyét inkább a hatalmas birodalom s jól szervezett igazságügy iránt való tekintélyérzet foglalta el; jogtudományuk alapját képezi a mai jogtudománynak is. Azonban, ha Róma nem is volt képes enlelkéből tudományt és művészetet teremteni, de képes volt három világrész civilizációját átvenni, megtartani s az egész emberiséggel közölni, s egyuttal gyakorlati téren is a művelődést terjeszteni. Hadjáratai, műutai, katonai és polgári gyarmatai mind megannyi csatornának valának, melyeken át a kultúra a világ minden részeibe elvezettették. És így, ha nem is volt az önzés és erőszak salakjától ment, de mégis, mivel mindent hazájuk nagyságának s fölvirágoztatásának érdekében tettek, a hazaszeretet érzésének magas fokát a római néptől nem lehet elvitatni.

Noha a görögök és rómaiak az államéletet az ókor összes népei között a legnemesebb szempontból fogták föl, még sem voltak képesek a valódi humanizmus eszméjéig fölemelkedni; nem tudta egyik nép sem az embert, mint embert

dén az adókönyvecskék be nem mutatása miatt kiszabott bírságokat engedtek el. Ugyanis minden adózó, az előjáróság által kitűzendő és kihirdetendő időben köteles adókönyvecskéjét az adók előírása végett bemutatni. A ki ezt elmulasztja, bírságolásnak van alávetve. Az adókönyvek bemutatása egyébiránt leginkább az adófizetők érdekében kell, hogy történjék, hogy ily módon netalán illetéktelen megterhelhetőségük ellen kellő időben jogorvoslattal élhessenek. Az adófelügyelő még br. főispán elnök az iránti javaslatát terjeszti elő, miszerint intézkedés eszközöltessék ki, hogy valahányszor akár adóhátraléki kimutatást, akár adótörlési jegyzéket terjesztenek be az adófelügyelőséghez, az állami adó után eső községi pótdadó is legyen kimutatva, hogy ennek leírása vagy felhajtása is az állami adóval egyidejűleg történjék. A javaslatot helyesléssel fogadták és a szerint történtek meg az intézkedések.

Szarvadi Pál kir. tanácsos-alispán havi jelentése úgy a közigazgatási ügymenetet, mint a személy- és vagyonbiztonságot illetőleg, valamint a vármegyei közmunka ledolgozására vonatkozólag is, megnyugtató tudásul szolgált.

Még Márkus János tiszti ügyész és Anka Péter árvaszéki elnök jelentéseit vették tudásul s ezzel az ülés esti 6 órakor véget ért.

A deési iparos-ifjak önképző és betegsegélyző egyletének rendes közgyűlése,

Az egylet f. hó 16-án tartotta meg rendes közgyűlését Krémer Sámuel elnöke alatt.

Gerstman Ödön vezetése alatt az egyleti dalkör által meglepő szabatossággal elénekelt 3 dal után elnök üdvözölte az érdeklődéssel és szépszámban egybegyűlt tagokat, s a gyűlést megnyitottan nyilvánította. Mire felhívta egyleti titkár a tárgysorozat felolvasása után a tárgyak előterjesztésére.

1. Az egylet működéséről szerkesztett titkári jelentés jóváhagyó tudomásul vétetett.

2. Az 1889. évi költségelőirányzat 390 frt szükségleti és 393 frt 50 kr. fedezeti összegben elfogadtatott.

3. A választmány által előterjesztett határozati javaslat az 1889. évi győri iparkiallításra vonatkozólag, mely szerint a választmány mindazon egyleti tagokat, kik a jelzett kiállítást az általuk előállítandó tárgyakkal támogatni akarnák és ha ebben anyagi tehetségük korlátoznák, a nyers anyag beszerzésében segíyezni határozta el, — elfogadtatott.

4. A tisztviselők működésének megszűnése s helyükbe újnak választása következett. A májdon is elnök Krémer Sámuel úgy a maga, mint

kellően becsülni; sőt „barbár“-nak nevezett mindenkit, a ki nem görög vagy római; szóval, úgy a görög, mint a római, hazai kulturájával „barbár“ világot állított szembe, mely kifejezés nemcsak fokozati, hanem faji megkülönböztetés is volt; sőt saját hazájukban is különbséget tettek ember és ember, polgár és polgár között.

Tehát az ókor e két klasszikus népének hazafisága, hazaszeretete sem volt teljesen ment az önzéstől, kizárólagosságtól és türelmetlenségtől; s épen azért az emberi művelődésnek jelentékeny részét elhanyagolták, s az állam tagjainak tulnyomó részével szemben kulturmissiójukat betöltetlenül hagyták. Ezt a hiányt pótolni, s az önző és szűkkeblű hazaszeretetet megtisztítani, szóval a valódi humanizmust megalapítani: a keresztény vallásnak volt fönn tartva. Csak a keresztény vallás tanította legelőször az emberi nem egységét, s minden népek érdekeinek közösségét; csak a keresztény vallás szabadtá föl az embert a természet hatalma alól, s menté meg a kizárólagos nemzetiségtől; átolvén a világ minden népeit, s kielégítvén összes szükségét, mivel a keresztény vallás semmiféle nemzetiségnek nem ellensége, azaz: az általános emberi mellett a különleges nemzeti hazafiságot is elismeri, megtartja.

Igy nyilvánult és hatott a hazaszeretet az ókor népeinél; s bár elenyészett a régi görög és római nép is, de örök és romlatlan hagyományukat: szellemüket hátrahagyták, melynek alkotásai tudományban és művészetben az emberiség közkincsévé váltak és maradtak.

Ezek után még csak szeretett magyar hazánkról s kedves magyar népünkről kívánok szólni. (Vége köv.)

az összes tisztviselők nevében köszönetét fejezve ki az eddigi bizalomért, kéri, hogy a tisztújítást az alapszabályok értelmében ejtsék meg. Hartmann Ferencz és Budai Elek a közgyűlés ama határozott óhajának adtak kifejezést, hogy ez elnöki tisztségre semmi körülmények között mást nem jelölhetnek, s kéri annak újbóli elfogadására. Erre a közgyűlés harsán éljenek között Krémer Sámuel elnöknek egyhangulag kikiáltotta. Ezzel elfoglalván elnöki székét, kérte a közgyűlést a többi tisztviselők megválasztására. A közgyűlés 10 percznyi idő lejárta után Pfeiffer Jánost tiszteletbeli alelnöknek, dr. Bónis Árpádot I. alelnöknek, Gábre Jánost II. alelnöknek, Duzsárdy Károlyt titkárnak, Ubányi Gyulát jegyzőnek, Délczeg Lajost könyvtárnoknak, Gőczy Károlyt pénztárnoknak, Budai Elek, Szántó Márton, Becző József, Gerecze Pl, Hartmann Ferencz, Kállai Miklós, Katona János, Rónay Lajos, Rutka Adolf, Rauch János Kiss Mihály, Jakab Károlyt választmányi tagoknak és Konya Gábor, Spitzer Hermant választmányi póttagoknak egyhangulag megválasztotta.

Több tárgy nem lévén, a gyűlés véget ért.

VEGYESEK.

— **Előfizetőinkhez!** Már az év végén állunk és előfizetési pénzekben, valamint hirdetési díjakban tetemes hátralék követeléseink annak. Tisztelettel kérjük az illetőket, hogy hátralékaikat beküldeni, azon olvasóinkat pedig, kiknek előfizetése a hó végével lejár, hogy előfizetésükre megújítani szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

— **Eljegyzés.** A király családának kétszeres örömnepet hozott a karácsony: Mária Valéria főhercegnő jegyet váltott Szalvator Ferencz főherceggel. A bolog ara, ki tudvalevőleg Budán 1868-ban született, most husz éves, a vőlegény, ki 1866. aug. 2-én született élte 23. évében van. Szalvator Ferencz főherceg a néhai II. Lipót toszkánai nagyherceg unokája.

— **Az idén fekete. áros, ködös, esős, nedves karácsonyunk volt.** Árosunk, mely fagyos, fehér karácsonyok alkalmával annyira élénk szokott lenni, ezuttal csönes volt, mert a nedves köd és eső mindenkit aszobába szorított. A fekete karácsonyon tehát már tul volnánk. Vajjon csakugyan fehér husvétkövethez-e utána?

— **Műkedvelőink** — a boldog új év kívánatával — az év első napján hozzák színre Szigligetinek egyik jeles népsiművét, „A cigány“-t a színházalap javára. Felhívjuk lelkes közönségünket, e kettősen érdekes előadás tömeges látogatására.

— **Adóügy.** Az adózó közönséget figyelmeztetjük, hogy a kinek ingatlan birtoka tartozással van terhelve, akkor ere vonatkozó bevallását január hó végéig tegye meg, mert azon előnyben részesül, hogy az általános jövedelmi pótdadó kivételénél a kamatok vagy az életjáradékok 10 százaléka tekintetbe figyvetetni és annyival kevesebb lesz az adója. Január haván tul a bevallások nem fogadtatnak el. A bevalláshoz szükséges nyomtatványok Deésen és Szamosújvárt a városi tanács adóügyi osztályánál, községekben a körjegyzői irodán kaphatók.

— **A deési pogári olvasókör** rendes évi közgyűlését f. hó 23-án tartotta meg, midőn az új tisztikar is megalkult. Az elnökség elfogadására Illosvai Jenő városi számvevő kéretett fel s egy küldöttség hívta meg a gyűlésbe, hol székfoglalóját nagy lelkesedéssel hallgatók meg. — Továbbá megválasztottak: alelnökké Gerecze Pál jeles iparos, pénztárnokká Gőczy Károly kereskedő, könyvtárnokká Székly Sándor, főjegyzővé Balássy Károly, aljegyzővé Inyedi Miklós, gazdává Dálnoki Sándor és algazdává Zakáts István. Ezután a választmányi tagok névsora állítottott össze. A f. hó 26-án tartott választmányi gyűlésen több fontos tárgy nyert döntést, miből azt kell következtetnünk, hogy ezen fényes multtal bíró kör, mely a polgárságnak egyedüli gyűlhelye, rövid idő alatt ismét lenyületet vett. A legmelegebben ajánljuk derék polgártársainknak e kör pártolását, s hogy mentől előbb úgy legyen: adja is az Isten!

— **A közoktatásügyésrség** által a képviselőház elé terjesztett évi jelentés második kötete az elsőnél is kedvezőbb képét nyújtja közművelődésünk előhaladásának, noha még egyáltalán nem jogosít ebizakodásra, sőt még az elért eredménnyel való megelégedésre sem. A számok itt jóval kecseslebbek, s úgy az állam befolyását, mint a magyarság tulsúlyát nagyobbak tüntetik föl, mint a népiskoláknál. — A tanulók 70 százaléka magyar, míg a népiskolákban csak 51 százalék. A tanterv is a középiskolákon 68—9 százalékban magyar, míg a népiskolákban csak 21 százalék, tehát csak egy ötödrészből! Aztán mégis azzal merik ámitani, boldogítani a külföldet lelketlen izgatók, hogy itt üldözik a nemzetiségeket.

— **Római nyelvten.** A kolozsvári egyetem román nyelvi tanára: Moldovan Gergely

gyakorlatias irányu román nyelvtant irt s adott ki. Iskolai s magán használatra szánta s ehez képest nem bocsátkozik bele nagyon a részletekbe; főleg azok szükségletére volt tekintettel, kik a nyelv elsajátítását tűzték ki célul. A fonetikai helyesírást s a latin betűket alkalmazza; de közli a czirill betűket is és röviden jellemzi a divó másik két helyesírást is: az ethimologiait és akademiait. Magyarázatai egyszerűek s világosak. A nyelvtani részhez csatolt gyakorlati olvasmányokat is, meg szótárt, mely felöleli a közönségebb társalgás nyelvét s szokincseit. A függelékben pedig adja a román irodalomtörténet vázlatát; okos mérsékletet tartva s tárgyilagosan szólva a románság eredetének vitás kérdéséről. A tiszta nyomásu s 221 lapra terjedő kötetnek, mely a Horatsik János kolozsvári könyvkereskedő kiadásában jelent meg, ára 1 frt 20 kr.

— **Apró hírek.** A honvédelvasság új felügyelője rövid időn ki fog nevezetni, még pedig Galgóczy Tivadar közös hadseregbeli vezérőrnagy személyében. — **Gr. Széchenyi Pál** kereskedelmi miniszter a kormánypárton sohasem örvendett valami nagy népszerűségnek. Többen a párt tagjai közül a kereskedelmi tárcza költségvetésének értekezleti tárgyalása alkalmával erőlyesen és határozottan kifejezést is szándékoznak adni a miniszter hivatalos működése felől táplált nézeteiknek. — **Baross** közlekedési miniszter a képviselőház ünnepi szünideje után be fogja terjeszteni a közmunkaügy országos szabályozására vonatkozó törvényjavaslatot. — **Zemplénvármegye közönsége** közgyűlésén három rendbeli pótdadót szavazott meg és pedig 2 százalék betegpótlási, 1 százalékot közművelődési és egy negyed százalékot katona beszállásolási célokra. — **Az államadósságok** konvertálásának műveletét január közepén a földterhermentesítési kötvények becserélésével kezdik meg. — **Kolozsvárt** nagy közönség jelenlétében nyitották meg a technológiai iparmuzeumot. — **Aradon** február 9-én tartják meg az E. M. K. E. bálját s a rendezőség hölgybizottsága a város huszonnégy előkelő hölgyéből alakult meg. — **Szatmár városa** kormányi engedélyt kapott, hogy városháza, színház, hid és laktnya építésére félmillió frtnyi kölcsönt vegyen föl. **Az osztrák-magyar monarchia és a szerb királyság** közös ellenségei néhány nap óta merész módon azon dolgoznak, hogy a leghihetlenebb koholmányokkal és szenzációs, ha még oly valószínűtlen hírekkel konkolyt hintsenek és zavart idézzenek elő. — **A bécsi politikai körök** felfogása szerint a szerb állapotoknak csak helyi jelentősége van, s az nem is fog másképp változni. Kétkednek, hogy megváltoztassa a viszonyt monarchiánk és Szerbia közt. Biznak Milán erélyében. — **Franciaország** jelenkori története nagyon változatos meglepő eseményekben. Ez mutatja, hogy ez a nagy állam mily lázas nyugtalanságban él, és a megnyugváshoz nem hogy közelednék, de távolodik tőle. — **Az olasz kormány** is sok milliót kért a törvényhozástól katonai intézkedésekre. A képviselőház szakkbizottsága ezt meg szavazásra ajánlja. — **Oroszországot** hangulatos érzelmekkel tölti el Franciaország iránt az öt száz milliós kölcsön sikere, melylyel Franciaország megmutatta pénzügyi erejét. — **Külföldi lapok** értesülése szerint a reakció Oroszországban tért veszt s állítólag bukásához közeledik. Különböző pétervári levelezők már hetek óta jelentik, hogy a mostani kormányrendszer ingadozik s a reakciónárius párt egész állása tarthatatlanná kezd válni. — **A román szenátusban** közelebb az oroszok iránti rokonszevv nyílt kifejezésre talált. Néhány szenátor kikelt a jelenlegi kabinet németbarát politikája ellen. — **A bolgár miniszterium,** minthogy a szobranye a büntetőtörvényjavaslat egyik paragrafusát elvette, leköszönt. — **A spanyol képviselő kamarában** Castelar a hadsereg szavazati joga ellen emelt szót, mert bár republikánus, ugymond, mégis elébe helyezi a monarchiát a katonai diktatúrának; dicsőőleg nyilatkozik a francia kormányról, mely Boulanger a hadsereg létszámából törölte. — **Évről-évre** megülik Olaszország irredentista köreiben Oberdank Vilmos kivégzésének évfordulóját. Ez mindig tüntetés Ausztria ellen. — **A Varsótól egészen az osztrák határszálig felállított orosz haderők** létszámáról, elhelyezéséről és mozdulatairól gyakran jelennek meg a lapokban közlemények. Varsóban nincsen ugyan formaszorú főhadiszállás, de ez mitsem változtat a tényálladékon, mely szerint a táviridai összeköttetés nyomán a mostani hadifő-kormányzás tíz percz alatt a kellő nevet fölveheti. A csapatszálítások éjjel-nappal tartanak, és nem mulik el nap, mely valamely kiegészítő mozdulatot a hadsereg hadászati felvonulásához ne jelezne. — **Londonban** a walesi herceg jelenlétében, ünnepélyesen leplezték le a Wellington herceg emléksobrát. Az emlék impozáns; nagyon dicsérik. Magyar eredetű szobrász: Bóhm József műve. — **Egy cseh honfőány,** ki meg nem nevezte magát, 50,000 frtot ajándékozott a cseh tudományos akademia részére. — **A francia tudományos akademia** megválasztotta levelező tagjai sorába Pobedonoseffet, az orosz szent zsinat

ismert nevű főügyészét. — A Panama-csatorna befejezésére az új igazgatóság számítása szerint 350 millió frank szükséges. — Boulanger tábornok kijelenté, hogy fellép Párisban képviselőjelöltnek a kormány ellen. — Magyar-Bruckban az állami népiskolába több osztrák alattvaló is járattja gyermekeit a magyar nyelv elsajátítása végett. — Nagyváradon, hol minden kulturális mozgalom számára kedvező a talaj, most nagyobb dalegylet alakítását tervezik. — Egy angol lap legújabbán azt jelenti, hogy Szerbia megrázó események előestéjén áll.

KÖZGAZDASÁG.

A szolnok-dobokavármegyei gazdasági egyesület alapszabályai.

(Vége.)

Egyesületi vagyon.

33. §. Az egyesületi vagyon áll:

1. Alapítványi tőkékből, melyek ha befolyának, takarékpénztárilag elhelyezendők s ugy ezek, mint a kötvényekkel biztosított alapítványi tőkének csak kamatai fordíthatók folyó kiadásokra.

2. Egyéb tőkékből és leltárilag évenként kimutatandó ingó vagy ingatlan vagyonból, melyekről a közgyűlés, a mennyiben alapítványi tőkéket nem helyettesítenek, szabadon belátása szerint rendelkeznek.

34. §. A készpénzül befolyó vagyont, hitel-papirokat és a takarékpénztárban elhelyezett tőkéket az egyesület pénztárnoka kezeli.

Alapítványokról szóló takarékpénztári könyvek azon záradékkal látandók el, hogy a tőke csak elnöki utalványra fizethető ki.

Az alapítványi kötelezvények az elnök és pénztárnok, egyéb leltári vagyon a titkár kezelése alatt állanak.

A közgyűlés ezek kezelésére külön egyént is választhat.

Az egyesület tartama.

35. §. Az egyesület tartama határozatlan időre szól, ha azonban a tagok száma oly csekély lenne, hogy azok célját nem érhetnék, vagy pedig a tagok kétharmada a feloszlást kimondaná, az egyesület beszünteti működését és alapvagyonát a vármegyei törvényhatóság pénztárába annak felügyelete alá letéteményezi azon czéllal, hogy az gyümölcsözőleg kezeltesse és a letéteményezett tőkekamatok kamamatjaival addig szaporíttassék, míg a hasonczélú megyei gazdasági egyesület újból megalakulhat.

Ezen egyesületnek a megalakulásig felszaporodott tőke, mint elidegeníthetlen törzsvagyon rendelkezésére adatik.

36. §. A hazai törvények alapján az állam az egyesület felett felügyelői jogot gyakorol s az ülésekről esetről-esetre kiküldött biztos jogosítva van arra, hogy az egyesület választmányi és közgyűléseiben részt vegyen s azon határozatok ellen, melyek által a törvényeket vagy ezen alapszabályokat megsértve lenni véli, 14 nap alatt óvását megtegye.

37. §. Azon esetben, ha az alapszabályokban meghatározott célját és eljárást illetőleg hatáskörét az egyesület meg nem tartja — a kir. kormány által, a mennyiben további működésének folytatása által az állam vagy az egyesületi tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék — haladéktalanul felfüggesztetik és a felfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására különbeni feloszlátás terhe alatt köteleztetik.

Szolnok-dobokavármegyei gazdasági egyesület 1888-ik évi május hó 16-án tartott rendes közgyűléséből.

Gr. Kornis Viktor.
g. e. elnök.

Szemmáry József,
g. e. titkár.

43,322. sz. VI.

„Jóváhagyom azzal, hogy minden az egyesület alapszabályainak változtatását, az egyesület feloszlását és ez esetben vagyona hova fordítását tárgyaló közgyűlési határozat, előzetes jóváhagyás végett a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez terjesztendő fel.”

Budapest, 1888. augusztus 25-én.

A miniszter megbízásából:

Máday.

HIVATALOS RÉSZ.

Tűzrendészeti kormányrendelet.

(Folytatás.)

III. FEJEZET.

Tűzjelzés.

11. §. Ki a községben kitört tüzet, vagy tűzveszélyt észreveszi, köteles azt azonnal köz tudomásra hozni.

12. §. A más községben észrevett tüzett tartozik az észrevevő tartózkodási helye birájának (polgármesternek) vagy a rendőrségnek és a tűzoltóságnak haladéktalanul jelenteni.

13. §. A községi bíró (polgármester) köteles a szabályszerű rendelkezéseket megtenni s intézkedni, hogy a tűzvész kitörésének híre ugy helyben, mint — ha az szükséges — a szomszéd községben lehető gyorsan elterjedjen, utóbbi esetben lehetőség szerint lovas tűzjelentők által. A főszolgabíró is azonnal értesítendő, ki — ha szükséges — a tűzvész helyén megjelenni köteles.

14. §. A tűzriadó a helybeli viszonyok szerint rendezendő.

IV. FEJEZET.

Tűzoltás.

15. §. A keletkezésben levő vagy már kitört tűzvész elfojtását az erre megalakult tűzoltóság eszközli.

A tűzoltóság vagy:

a) rendszeres szakszerű, díjazott tűzoltóság, melyet a község saját költségére, mint községi intézményt e czélra tart s rendszeres vezénylet alatt minden szükségessé el lát, vagy

b) önkéntes tűzoltóság, mely egyesületi alapon önkéntesen szervezkedik s alapszabályai szerint ugyanazon szolgálatot teljesíti, mint a díjazott tűzoltóság, végre

c) községi (köteles) tűzoltóság, melyet oly kisebb községek, melyek az a) és b) pontban említett tűzoltóságot felállítani nem képesek, saját tűzrendészeti illetve tűzoltási rendszabályuk szerint létesíteni kötelesek; megjegyeztetvén, hogy ilyenmő köteles tűzoltóságnak minden, bármily kis községben, a vármegye által meghatározandó, egy évet azonban meg nem haladható idő alatt létesülnie kellend, melynek vezetéséről a községi előljáróság gondoskodni tartozik.

16. §. Díjazott tűzoltóságot az azzal járó tetemes költségnél fogva, főleg csak törvényhatósági joggal fel ruházott, vagy rendezett tanácsú városok állíthatnak fel s a szükséges költségekről saját háztartásukban költségvetésileg gondoskodnak, felhasználhatván esetleg rendelkezésükre álló más forrásokat is.

(Folyt. köv.)

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Szám: 9560—1888. tlkvi.

(290)1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A deési m. kir. törvényszék mint telekönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Novák Gerő mint Singer és Neuvirt budapesti czég engedményese végrehajtónak Bajnóczy Gyula végrehajtást szenvedő elleni 538 frt 92 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a területén kir. trszék (a deési kir. járásbiróság) deési m. levő, a deésaknai határon fekvő, a deésaknai 601. sz. tjkvben A. + 1. és 2. rsz. alatti ingatlanokból végrehajtást szenvedő Bajnóczy Gyulát illető fele járandóságra 381 frt, ugyanott a 682. sz. tjkvben A. + 1. és 2. rsz. egész ingatlanokra 184 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi január hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Deés, 1888. évi deczember 5-ik napján.

A deési kir. tszék, mint telekkvi hatóság.

Németh, kir. trszéki bíró.

A m.-láposi járás főszolgabírájától.
Sz. 10,445—1888. (291)1—1

Árverezési hirdetmény.

Alólit által ezennel közhírré tétetik, miszerint a garbonáci közbirtokosság korcsmajoga 1889. év január hó 4-ikétől egy, esetleg több évre 1889. év január hó 3-án d. e. 10 órakor Garbonác község irodájában nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőknek haszonbérbe ki fog adatni.

Az árverezési feltételek alólírotnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Magyar-Lápos, 1888. deczember 20-án.

A főszolgabíró hiv. távol.:

Gajzágó Vilmos, szolgabíró.

Sz. 6247—1888.

(292)1—2

Árverezési hirdetmény.

Alór községe közbirtokosságának korcsmárlási joga jövő 1889-ik évi februárius hó 1-sejétől 1890-ik évi januárius hava 1-ső napjáig haszonbérbe lévén adandó, annak nyilvános árvesezés útján kiadására határnapul jövő 1889-ik év január hó 14-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki a főszolgabírói irodában megtartandólag.

Az árverezési feltételek a hivatalos órák alatt alólírotnál megtekinthetők.

Kikiáltási ár 1210 frt.

Deési járás főszolgabírája.

Deésen, 1888. évi deczember hó 27.

Vékony Ferencz, főszolgabíró.

Kögyűlési Meghívó.

A deési őstelkes erdőbirtokosok közgyűlését 1889-ik év január 13. d. e. 11 órára a városház nagytermebe ezennel összehívom.

TÁRGYA:

1. Az osztatlan közös birtokossági erdők hasznosítása.

A gyűlés határozatképességére szükséges, hogy a gyűlésen megjelenők az összes erdőknek legalább felét birják, azért a kik azt óhajtják, hogy a közös erdőkből jövedelmet vegyenek, és hogy jövőre azoknak adóját és kezelési költségét ne kelljen sajátjukból fedezni, a gyűlésen pontosan jelenjenek meg.

Deésen, 1888. decz. 16-án tartott birtokossági értekezlet megbízásából:

(286)2—3

Kovács Samu, elnök.

Birtok eladás

(287)2—2

vagy haszonbérbeadás.

Árpástó, Malucz és Málom községek határain fekvő, mintegy 30 hold legjobb minőségű szántó — 80 hold kaszálló gye — 50 holdnyi 25 éves faterményével — 6 holdnyi belsőség — 4 holdnyi szőlő és gyümölcsös, az ezek után járó regalékkal, valamint Felőr határan egy jó karban álló 3 kövű lisztelő malom, az ahoz tartozó 10 holdnyi szántó és berkes helyivel a rajta levő lakóházzal — örök áron kedvező fizetési feltételek mellett eladók; — esetleg 1889. évtől kezdődőleg az erdők kivételével bérbe adók. — Értekezhetni Dr. Mihály Tivadar ügyvédi irodájában Deésen.

Özv. Weér Miklósné és Weér Dezső

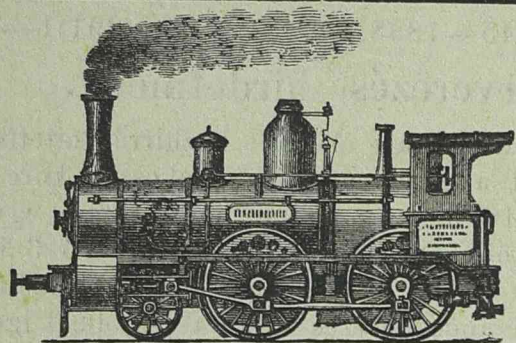
felőri birtoka, mely áll 262 hold 853 □ öl szántó, szőlő és belsőségből; — csicsókeresztúri birtoka, mely áll 323 hold 1003 □ öl különböző mívelés alá eső részletből; — kudui birtoka, mely áll 487 hold 1570 □ öl különböző mívelés alá eső területből; — és ispánmezei birtoka, mely áll 407 hold 446 □ öl különböző mívelés alá eső részletből, első sorban mint együttes bérlet haszonbérbe kiadó.

E birtokok közvetlen összeköttetésben, nagy részben első osztályu talajjal, különböző értékesíthetőségűknél fogva ugyanazon bérletben nagyon előnyösen alkalmazhatók.

Ugyane tulajdonosok kodori birtoka, 606 hold 1250 □ öl terjedelemben akár a fennebbiekkel együtt, akár önállóan szintén 6 évre haszonbérbe kiadó.

Kizárólag értekezhetni: Dr. Bónis Árpád köz- és váltó-ügyvéddel Deésen, a ki a különböző művelési ágakra, mint a feltételekre egyedül ad felvilágosítást.

(283)3—3

Szamosvölgyi vasút.

MENETREND.

(289)1—2

Érvényes 1889-ik év január hó 1-sejétől kezdve
további intézkedésig.

Az alábbi vonatok mind a négy kocsiosztályban szállítanak utasokat.

Kolozsvár felé

Besztercze felé

Távolság kilo- meterekben	Állomások	Minden- nap	Minden hét- főn és csü- törtökön
		15. sz.	13. sz.
		vegyes- vonat	vegyes- vonat
—	Besztercze (vendéglő) indul	délelőtt	
10.60	Szeretfalva " Maros-Ludas "	10 óra -- pre	
6.22	Sajó-Magyaros " "	10 " 28 "	
4.74	*Sajó-Szent-András 27. sz. őrház " "	4 " 20 "	
6.50	Somkerék-Udvarhely " "	11 " — "	
7.43	Bethlen " "	11 " 12 "	
7.98	*Csicsó-Keresztur 20. őrház " "	11 " 30 "	
4.90	Retteg " "	12 " 20 "	
7.90	Kozárvár 16. sz. őrház " "	12 " 38 "	
3.96	Deés (vendéglő) érkezik	12 " 56 "	
—	Deés indul	1 " 15 "	
13.93	Szamosujvár " "	1 " 25 "	
6.24	*Dengeleg 8. sz. őrház " "	éjjel	
3.71	Nagy-Iklód " "	2 " 25 "	4 óra 52 pre
6.46	Vászarut-Bonczhida " "	3 " 12 "	5 " 37 "
15.40	Apahida Sz. V. V. " "	3 " 30 "	5 " 56 "
1.10	Apahida M. Á. V. érkezik	3 " 42 "	6 " 11 "
4.06	*Dezmér 83. sz. őrház " "	4 " 02 "	6 " 35 "
8.30	Kolozsvár (vendéglő) érkezik	4 " 45 "	7 " 20 "
	Kolozsvár indul	4 " 48 "	7 " 23 "
	Budapest sz. pályaudvar érkezik	4 " 58 "	7 " 54 "
	Bpest o. m. á. v. Czepléden át " "	— " — "	8 " 05 "
	Bécs o. m. á. v. Stadlaun át } futárvonat " "	5 " 31 "	8 " 26 "
	Bécs o. m. á. v. Stadlaun át } szem. von. " "	délután	délelőtt
	Bécs o. m. á. v. Bruckon át " "	6 óra 37 pre	Apahid ind 7.41
	Kolozsvár indul	6 " 33 "	Torda érk. 9.47
	Arad érkezik	7 " 20 "	M. vásárh. 12.55
	Brassó " "	12 " 36 "	Sz. Régen " 7.00
	Predeál " "	5 " 48 "	Arad " 8.42
	Bukarest " "	2 " 50 "	N. Szeben " 4.42
		Brassó " 9.52	Brassó ind. 1.55
		Predeál " 4.51	Predeál " 4.51
		Bukarest érk. 9.35	Bukarest érk. 9.35

Távolság kilo- meterekben	Állomások	Minden- nap	Minden hét- főn és csü- törtökön
		16. sz.	14. sz.
		vegyes- vonat	vegyes- vonat
—	Bécs o. m. á. v. Bruckon át indul	8 óra -- pre	P-ladány ind 5.52
8.30	Bécs o. m. á. v. Stadlaun át } futárvonat " "	8 " 25 "	N.-Várad " 9.18
4.06	Bécs o. m. á. v. Stadlaun át } szem. von. " "	10 " 00 "	Kolozsv. érk. 5.26
1.10	Budapest o. m. á. v. Czepléden át " "	3 " 20 "	Bukarest ind 7.30
15.40	Budapest szem. pályaudvar " "	6 " 18 "	Predeál " 1.14
6.46	Kolozsvár érkezik	6 " 56 "	Brassó " 4.10
—	Bukarest indul	7 " 30 "	N-Szeben " 8.50
8.30	Brassó " "	7 " 10 "	Arad " 6.00
4.06	Arad " "	4 " 30 "	Sz-Régen " 8.35
13.93	Kolozsvár érkezik	5 " 00 "	M-vásárh. 12.15
—	Kolozsvár indul	reggel	Torda " 3.19
8.30	*Dezmér 83. sz. őrház " "	7 óra 25 pre	Apahid érk. 5.25
4.06	Apahida M. Á. V. érkezik	6 óra 07 pre	Kolozsv. " 5.56
1.10	Apahida Sz. V. V. indul	6 " 28 "	este
15.40	Vászarut-Bonczhida " "	7 " 52 "	6 " 28 "
6.46	Nagy-Iklód " "	8 " 02 "	6 " 38 "
3.70	*Dengeleg 8. sz. őrház " "	8 " 06 "	6 " 43 "
6.25	Szamosujvár " "	8 " 49 "	6 " 47 "
13.93	Deés (vendéglő) érkezik	9 " 11 "	7 " 32 "
—	Deés indul	9 " 21 "	7 " 53 "
3.96	*Kozárvár 16. sz. őrház " "	9 " 56 "	8 " 04 "
7.90	Retteg " "	10 " 30 "	8 " 26 "
4.90	*Csicsó-Keresztur 20. sz. őrház " "	11 " 10 "	9 " 02 "
7.98	Bethlen " "	11 " 21 "	este
7.46	Somkerék-Udvarhely " "	11 " 46 "	
6.50	*Sajó-Szent-András 27. sz. őrház " "	11 " 59 "	
4.74	Sajó-Magyaros " "	12 " 39 "	
	Maros-Ludas érkezik	1 " 14 "	
6.22	Szeretfalva indul	1 " 32 "	
10.60	Besztercze (vendéglő) érkezik	1 " 56 "	
		9 " 15 "	
		2 " 26 "	
		2 " 59 "	
		délután	

A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve.

A *gal megjelölt megálló helyeken a vonatok csak ki- vagy beszálló útasok jelentkezése esetében fognak megállni. Az éjjeli órák esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig a perczek aláhuzása (6⁰⁰—5⁰⁰) által jelölve.

Deés, 1889. január hó 1-én.

Az Igazgatóság.

AZ ÉPÍTŐ NAGYKÖZÖNSÉG ÉPÍTŐMESTEREK ÉS FAKERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

Mindennem épületfát, deszkát, léczet, zsindelyt, sodrony- és zsindelyszeget, épület vasalást

DEËSEN, NIK FERENCZ

cégem alatti raktáromban a legnagyobb mennyiségben készletben tartok és a lehető legjútányosabb árszámítás mellett ajánlok.

48-48(29)

ERDÉLYI
MUZEUM-EGYLET
KÖNYVTÁRA.

Nik Ferencz.